

**PRAKTYKA DYDAKTYCZNA - EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA
(NA STANOWISKU NAUCZYCIELA EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA)**

INSTRUKCJA PROGRAMOWA

DLA STUDENTÓW **II ROKU** STUDIÓW DRUGIEGO STOPNIA
KIERUNEK: **BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA**
SPECJALNOŚĆ: **EDUKACJA I PROFILAKTYKA BEZPIECZEŃSTWA**

Czas trwania praktyki: 40 godzin

Miejsce praktyki: szkoły podstawowe/szkoły ponadpodstawowe

I. Cele praktyki:

Celem praktyki jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania edukacji dla bezpieczeństwa) z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. Praktyka odbywa się równolegle z realizacją zajęć dydaktycznych w Uczelni. Jej cele to:

- poznanie przez studenta całokształtu pracy szkoły.
- przygotowanie studenta do pracy na stanowisku nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa.
- kształtowanie osobowości przyszłych nauczycieli oraz tworzenie warunków do weryfikacji własnych umiejętności merytorycznych i metodycznych.

II. Zadania praktyki:

Zapoznanie się ze specyfiką szkoły, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.

III. Formy praktyki:

1. Obserwowanie:

- a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
- b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
- c) interakcji nauczyciel, wychowawca – uczeń oraz interakcji między uczniami w toku lekcji (zajęć),
- d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
- e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
- f) sposobu oceniania uczniów,
- g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
- h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
- i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
- k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).

2. Współdziałanie z opiekunem praktyk w zakresie:

- a) planowania i prowadzenia lekcji (zajęć),
- b) organizowania pracy w grupach,
- c) przygotowywania pomocy dydaktycznych,
- d) wykorzystywania środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
- e) kontrolowania i oceniania uczniów,
- f) podejmowania działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- g) organizowania przestrzeni klasy.

3. Pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:

- a. planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- b. dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
- c. organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- d. wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
- e. dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
- f. organizacja pracy uczniów w grupach zadaniowych,
- g. dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- h. diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
- i. podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
- j. podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- k. podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;

4. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
 - a) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - b) prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - c) ocena własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć).

IV. Przebieg praktyki - rozkład godzinowy

1. W trakcie realizacji 40-godzinnej praktyki zawodowej studenci są zobligowani do samodzielnego przeprowadzenia 20 godzin lekcji (18 godzin z edukacji dla bezpieczeństwa, 2 godzin wychowawczych - jeśli jest taka możliwość), a pozostałą część 20 godzin powinni oni przeznaczyć na obserwację zajęć dydaktycznych i realizację innych form ujętych w instrukcji praktyki (pkt. 4).
2. Lekcje obserwowane i prowadzone przez studentów powinny być zróżnicowane zarówno pod względem materiału programowego (różne klasy i różne działy), jak i pod względem dydaktycznym (różne typy lekcji oraz różne metody i formy kształcenia itp.).
3. Każda samodzielnie prowadzona przez studenta lekcja musi być gruntownie opracowana pod względem merytorycznym i metodycznym. Pisemny konspekt/scenariusz lekcji powinien być przedstawiony nauczycielowi - opiekunowi praktyki co najmniej w przeddzień samodzielnie prowadzonej lekcji. Opiekun szkolny po zapoznaniu się z opracowanym przez studenta konspektem/scenariuszem lekcji powinien złożyć na nim swój podpis (jeśli przyjął go do akceptacji), a po przeprowadzeniu lekcji dokonać jej analizy i oceny.
4. Podczas praktyki studenci są zobowiązani do realizacji następujących zadań:
 - a) zapoznanie się z pracownią edukacji dla bezpieczeństwa, bazą dydaktyczną oraz obowiązującymi w danej szkole planami dydaktyczno-wychowawczymi,
 - b) obserwowanie lekcji prowadzonych przez nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa oraz ich omówienie,
 - c) samodzielne prowadzenie lekcji edukacji dla bezpieczeństwa oraz lekcji wychowawczych,
 - d) odbycie dyżuru w szkole wraz z pedagogiem/psychologiem szkolnym (w ramach istniejących w szkole możliwości),
 - e) przygotowanie niezbędnych pomocy dydaktycznych,
 - f) opracowanie testu sprawdzającego wiadomości i umiejętności uczniów z danego działu tematycznego,
 - g) poprawienie prac domowych/kartkówek/sprawdzianów/testów,
 - h) wypełnienie arkusza obserwacji lekcji prowadzonych przez nauczyciela - opiekuna praktyk oraz opracowanie konspektów/scenariuszy do wszystkich tematów lekcji samodzielnie prowadzonych przez studenta,
 - i) uczestnictwo w pozalekcyjnych i pozaszkolnych formach pracy z uczniem np.: zebraniu koła zainteresowań, ćwiczeniach drużyn medyczno-sanitarnych, wycieczce przedmiotowej, treningu strzeleckim, itp. (w zależności od specyfiki danej szkoły),
 - j) pomoc w przygotowaniu, prowadzeniu i sędziowaniu zawodów z pierwszej pomocy (w zależności od specyfiki danej szkoły),
 - k) pomoc w przygotowaniu i przeprowadzeniu warsztatów (np. z zakresu udzielania pierwszej pomocy) dla uczniów danej szkoły lub Rady Pedagogicznej (w zależności od specyfiki danej szkoły),
 - l) zapoznanie się z dokumentacją prowadzoną przez nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa oraz innymi dokumentami, które są prowadzone w szkole,
 - m) uczestnictwo w posiedzeniu Rady Pedagogicznej, konferencji tematycznej, szkoleniu, warsztatach, zebraniu z rodzicami itp. (w miarę możliwości),

Do ogólnej liczby godzin praktyk zaliczane są czynności dodatkowe, takie jak: przygotowanie do różnych form aktywności ujętych w instrukcji praktyki, w szczególności do prowadzenia lekcji.

V. Dokumentacja praktyk

Studenci odbywający praktykę dokumentują jej przebieg. Gromadzą następującą dokumentację:

- „Dziennik praktyk” zawierający plan praktyki oraz wykaz czynności – zadań wraz z podpisem nauczyciela edukacji dla bezpieczeństwa, pod kierunkiem którego odbywał praktykę.
- Pisemną ocenę praktyki przygotowaną przez opiekuna praktyki z ramienia szkoły.
- Trzy protokoły poobserwacyjne lekcji/zajęć dydaktycznych.
- Trzy szczegółowe scenariusze do prowadzonych lekcji/zajęć dydaktycznych w tym, co najmniej 1 z prezentacją multimedialną ilustrującą omawiane zagadnienia.
- Test sprawdzający wiedzę i umiejętności uczniów uwzględniający zróżnicowane pytania testowe wraz z kluczem odpowiedzi oraz skalą punktacji i ocenami.

VI. Zaliczenie praktyki

Student po zakończonej praktyce ma obowiązek przedstawić w/w dokumentację praktyki do dwóch tygodni po jej zakończeniu. Zaliczenia praktyki dokonuje wyznaczony przez kierownika praktyk pedagogicznych opiekun dydaktyczny praktyki z ramienia uczelni.